

## ÇÖZÜMLERİ

## 5. DENEME

1. • **A seçeneği:** "Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz" kararı, **tüm milleti kapsayan** ve ülke genelinde geçerli bir ilke olduğundan Sivas Kongresi'nin **ulusal niteliğini** gösterir. ✓
- **B seçeneği:** Bu Erzurum Kongresi'ne aittir, Sivas Kongresi'nin ulusal yönünü değil, Erzurum'un bölgesel niteliğini gösterir.
- **C seçeneği:** İstanbul hükümetiyle iyi ilişkiler kurulması doğrudan ulusal niteliği kanıtlamaz.
- **D seçeneği:** Erzurum Kongresi'nin bölgesel niteliğini çağırıştır, Sivas'ın ulusal yönüyle ilgili değildir.

Cevap: A

2. Metinde Atatürk'ün **eşitlikçi, adaletli ve halkın iradesine dayalı** bir devlet anlayışı vurgulanmaktadır. Bu nedenle:
- **A şıkkı** doğrudur; çünkü toplumsal eşitlik ve adalet vurgulanmıştır.
- **B şıkkı** doğrudur; çünkü halkın iradesine dayalı yönetimden söz edilmiştir.
- **C şıkkı** doğrudur; çünkü sınıf ve zümre ayrıcalıkları reddedilmiştir.
- **D şıkkı** yanlıştır; çünkü Atatürk'ün amacı güçlü bir imparatorluk kurmak değil, ulusal egemenliğe dayalı bağımsız bir devlet kurmaktır.

Cevap: D

3. • **Sakarya Meydan Muharebesi'nde ordunun geri çekilmesini engellemesi** Atatürk'ün **liderlik** vasfını gösterir.
- **İnkılapları kararlılıkla uygulaması** ise onun **kararlılığını** ortaya koyar.

Cevap: A

4. • Metinde, Türk ordusunun direnç göstererek savaşı kazandığı belirtilmiştir. Bu durum **askerî** bir gelişmedir.
- Zaferden sonra Fransa'nın Ankara Antlaşması'nı imzalaması ve İtalya'nın Anadolu'dan çekilmesi, uluslararası ilişkilerde önemli bir ilerleme olduğunu göstermektedir. Bu durum **siyasi** bir sonuçtur.
- Ekonomik ya da hukuki alana dair herhangi bir gelişmeden söz edilmemektedir.

Cevap: B

## TASARI PLUS

5. Metinde Mustafa Kemal, **planlı saldırılar, disiplinli hareketler** ve **kesin sonuçlu taarruz** vurgusu yapmaktadır. Ordunun üstünlüğü ya da düşmanın zayıflığına değil, taarruzun doğru stratejiyle uygulanmasına dikkat çekmiştir.
- **A şıkkı** yanlıştır çünkü Türk ordusunun sayısal üstünlüğünden söz edilmemektedir.
- **C şıkkı** yanlıştır; ordunun savunmada kalmadığı, tam tersine taarruza geçtiği anlatılmaktadır.
- **D şıkkı** yanlıştır çünkü düşman ordusunun kendi iç sorunlarından değil, Türk ordusunun planlı taarruzundan dolayı geri çekildiği belirtilmiştir.
- **B şıkkı** doğrudur; zaferin nedeni, askeri harekâtın kararlı ve planlı uygulanmasıdır.

Cevap: B

6. • **Almanya ile gizli ittifak yapılması** → Osmanlı Devleti savaşta güçlü bir devletin desteğini almak istemiştir. (D şıkkı ile ilgilidir → doğrudur.)
- **Ordunun başına Alman generallerin getirilmesi** → Askerî gücü artırma amacı vardır. (A şıkkı doğru.)
- **Kapitülasyonların kaldırılması ve Duyun-u Umumiye'nin yetkilerinin sınırlandırılması** → Ekonomik bağımsızlığı kazanma isteğini gösterir. (B şıkkı doğru.)
- Ancak bu gelişmeler **Avrupa devletleriyle dostane ilişkiler kurma** amacını taşımamaktadır. Aksine, özellikle kapitülasyonların kaldırılması Avrupalı devletlerin tepkisini çekmiştir.

Cevap: C

7. Metinde vurgulanan noktalar; **ortak ülkü** (hedefler, idealler), **duygu birliği** (sevinç ve üzüntüleri paylaşmak) ve **ortak tarih bilinci** (geçmiş hatırlayarak geleceğe yürümek) şeklindedir. Kan bağı unsuru ise özellikle Atatürkçü düşüncede millet tanımı için gerekli görülmez.

Cevap: C

8. • Tarım makinelerinin ülkemizde yapılması, dışarıdan tarım aleti ithalatını azaltarak bağımsızlığı güçlendirmeyi hedefler.
- Yabancı sermayeye tekelleşme hakkı verilmemesi, ekonominin kontrolünün tamamen yabancılara geçmesini engellemeye yöneliktir.
- Yerli malı kullanımını teşvik etmek, dış ticaret açığını azaltmak ve milli üretimi artırmak içindir.
- Fabrika üretimini kolaylaştırmak, ülke sanayisini geliştirmeyi ve ithalata bağımlılığı azaltmayı amaçlar.

Tüm bu kararların ortak yönü, **ekonomik bağımsızlığı sağlamak ve başka ülkelere olan bağımlılığı azaltmaktır.**

Cevap: C

9. Parçada halkın kendi iradesini ortaya koyması, ulusal egemenliğin esas alınması, bağımsızlığın korunması ve dış müdahalelere karşı çıkılması vurgulanmaktadır. Bu ifadeler doğrudan **"Millî egemenlik ve tam bağımsızlık"** esasını anlatmaktadır.

Cevap: B

10. • **Barışçılık:** "Milletlerarası ilişkilerde barışçı yollar tercih edilmelidir." ifadesi ile ilişkilidir.
- **Tam bağımsızlık:** "Ulusal bağımsızlıktan taviz verilmemelidir." ifadesi ile ilişkilidir.
- **Gerçekçilik:** "Gerçekçi hedefler doğrultusunda hareket edilmelidir." ifadesi ile doğrudan bağlantılıdır.
- **Yayılmacılık:** Atatürk'ün dış politikasıyla bağdaşmaz. Tam tersine, hayalci ve saldırgan politikalar reddedilmiştir.

Cevap: D

TASARI PLUS